हरिणीयवशब्दाभ्यां प्रजाराष्ट्रञ्चेत्युभयं सूच्यते। तत्प्रजा वलिहरणात् हरिणीस्थानीया, यद्वा राजस्वामिकायां भूमावुत्पन्नधान्यभक्षणात् हरिणीसादृश्यं, राष्ट्रस्य भोग्यत्वाद्यवसादृश्यं॥

(६) अत एतत्पाठेन प्रजाया राष्ट्रस्य च सम्यक् समानुकूल्यं सम्पादयति। "न पुष्टं पशुमन्यत इत्याह। तस्माद्राजा पशून्न पुष्यति" ॥ २ ॥ इति। हरिण्या यवे भक्षितेऽपि हरिणीरूपं पशुं 'पुष्टं', क्षेत्रिको 'न', जानाति। यस्मादेवं क्षेत्रस्वामी, 'तस्मात्', कृत्स्नभूमिस्वामी 'राजा', 'पशून् न पुष्यति' इति पशुपुष्टिं स्ववृत्तितया न गणयति। वैश्यस्य वृत्त्यन्तराभावात् पशुपुष्टिमसौ बहु मन्यते। राजा तु प्रभूतधनसम्पद्भूत्वात् न गणयति॥

(७) द्वितीयतृतीयपादयोस्तात्पर्यं दर्शयति। "शूद्रा यदर्य्यजारा न पोषाय धनायतीत्याह। तस्माद्वैश्यीपुत्रं नाभिषिञ्चन्ते" इति। 'यत्' यदा कदाचित्, दासी स्वकीयस्वामिना जारेण युक्ता भवति। तदा सा दासी स्वामिस्वीकारमात्रेणात्यन्तं हृष्यति न तु स्वकीयकुटुम्बपोषाय धनमात्मन इच्छति, न हि स्वामिस्वीकाराद्धनमधिकं मन्यते। तथा हे महिषि मनुष्यशरीरा त्वमपि देवतारूपस्याश्वस्य स्वीकारादेव परितुष्टा भव। न तु तुच्छमिमं मानुषं भोगमपेक्षस्वेति मन्त्राभिप्रायः। यस्मादत्र दास्या धनराहित्यं सूचितं। 'तस्मात्', दासीवन्नीचजातेर्वैश्यस्त्रियाः पुत्रं धनानर्हं राज्यार्थं 'नाभिषिञ्चन्ते'॥

(८) तृतीयमन्त्रे प्रथमपादस्य तात्पर्यं दर्शयति। "इयं यका-